Harmadik évfolyam. **53. szám.** Csötörtök 1884. május 1-én.

ELŐFIZETÉSI DIJ.
helyben házhoz hordva:
Egész évre . . . 8 frt.
Fél évre . . . 4 „
Negyed évre . . 2 „
vidékre postán küldve:
Egész évre . 9 frt — kr.
Fél évre . 4 „ 50 „
Negyedévre 2 „ 25 „
Néptanitóknak helyben:
Egész évre . 6 frt — kr
Fél évre . . 3 „ — „
Negyed évre . 1 „ 50 „
Néptanitóknak vidéken:
Egész évre . 7 frt — kr
Fél évre . . 3 „ 50 „
Negyed évre . 1 „ 75 „

ZOMBOR ÉS VIDÉKE.

TÁRSADALMI, KÖZMŰVELŐDÉSI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI MEGYEI KOZLÓNY.

Megjelenik hetenkint háromszor: vasárnap, kedden és csütörtökön.

Hirdetések és előfizetések fölvétetnek s egyes számok kaphatók helyben: Muzsik és Partlics könyv- és kőnyomdájában, Schön Adolf könyvkereskedésében, Hay Sándor dohánytözsdéjében, valamint hirdetések s nyilttéri közlemények ugy a fővárosi mint a külföldi összes hirdetési irodákban.

Egy szám 10 kr.

Szerkesztőségi iroda és kiadó hivatal:
Sötét- s csendes-utcza sarkán, Hofeneder-féle házban, hová minden a lap szellemi részét illető közlemény, az előfizetések és hirdetések is küldendők.
Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el. Kéziratok nem adatnak vissza.
—
Szerkesztővel értekezhetni:
d. e. 11 órától 12-ig és d. u. 3-tól 5 óráig.

Az uj érettségi vizsgálatok.

A tanügy terén ujabb időben megindult mozgalom átalánosságban nagy érdeklődéssel kisértetik, a mi annak fontosságát a legszebb világitásba helyezi. Valóban minden oly reform, mely gyökerében akarja orvosolni a beteges állapotokat, megérdemli, hogy minden oldalról tüzetes birálat tárgyává tétessék. S ilyen reform az uj érettségi vizsgálatot tárgyazó szabályzat, melyet kiváló szakférfiak állapitottak meg. E szabályzat mellett és ellen nem egy érv küzd, de mindenesetre több szól ellene, mint mellette. A több közt hadd álljon itt a „P. H.“ egy levele, melyet hozzá Bazsányi Miksa intézett, mely a kérdést ellenkező oldaláról világitja meg, s melynek állitásait magunkévá kell tennünk.

A levél tartalma itt következik:

Abban a tanférfiak mind egyetértettek, hogy az érettségi vizsgálatok azon formában, a melyben a legujabb ideig érvényben volt, továbbra meg nem maradhat. A gymnaziumi tanulót hét, a reáliskolait kilencz tantárgyból vizsgálták meg; az érettségi vizsgálatra jelentkezők száma az egyes intézetekben 10, 20, 30, söt több is volt, és ha még hozzávesszük, hogy a vizsgálatra egy-két napot forditottak összesen, akkor mindenki természetesnek fogja találni, hogy ily körülmények közt alapos vizsgálásról szó sem lehetett, hogy abszolute nem lehetett az ilyen érettségi vizsgálaton meggyőződést szerezni, hogy ki és menynyiben „érett.“ E bajon segitendő, kibocsátott a közoktatásügyi miniszterium egy uj vizsgálati szabályzatot. Most azon kérdés merül fel, vajjon mily értéke van az életbelépő reformnak?

Az uj szabályzat elrendeli, hogy a gymnasiumot és reáliskolát végző tanulók öt tantárgyból vizsgáltassanak meg, egyuttal kijelöli azokat, melyekből vizsgálat teendő. Én azt, hogy a tantárgyak eleve is határozottan kijelöltetnek, káros hatásunak tartom, mert az nem egyéb, mint a közoktatásügyi kormány részéről történő kijelentése annak, hogy mely tantárgyak fontosak, és melyek nem azok; holott a középiskolában minden tantárgynak egyenlő fontosság tulajdonitandó. A tanuló, a ki már eleve tudja, hogy ezek meg azok a tantárgyak az érettségi vizsgálat szőnyegére nem kerülnek, azok megtanulását csak félvállról veszi és velök csak annyiban törődik, a mennyiben az alsóbb osztályokban arra van tekintettel, hogy belőlök valahogyan „elégséges“-t kaphasson, hogy a felsőbb osztályba való lépésben gátolva ne legyen. Lelkiismeretét is megnyugtathatja azon tudat, hogy hiszen ugy se fontos az, a mit elhanyagol, maga a közoktatásügyi miniszter sem tartja annak. De még sok tanár is, tudván, hogy tanitása eredménye nem kerül a tanfelügyelő, esetleg kir. biztos birálata alá, sokkal lanyhábban fog ezentul tárgya mellett buzgólkodni.

Én azt hiszem, hogy mind e két bajon, tudniillik először: hogy az érettségi vizsgálat kevesebb mérvben terjedjen, a minek következtében annál alaposabban megtudható aztán ezek alapján, hogy a középiskolába nyolcz évig járt tanuló mennyire fejlődött értelmileg, és másodszor: hogy a tanuló fontos és nem fontos tantárgy között különbséget ne tehessen, egyszerüen oly módon lehetne segiteni, ha csak a vizsgálat napján hirdetné ki az elnöklő tankerületi főigazgató, hogy mely tantárgyakra fog a vizsgálat kiterjedni.

Nézzük most meg, hogy az uj szabályzat mely tantárgyakat jelölte ki e czélra. Gymnaziumokban: magyar nyelv és irodalom, latinnyelv és irodalom, Magyarország története, mennyiségtan és természettan; reáliskolákban: magyar nyelv és irodalom, német nyelv és irodalom, Magyarország története, mennyiségtan és természettan képezik a szóbeli érettségi vizsgálat tárgyait.

Elrendeli tehát Magyarország történetét és kihagyja a világtörténelmet, mintha a kettő nem állana egymással szerves összefüggésben, söt olyan összefüggésben, hogy hazánk története a világtörténelem nélkül tulajdonképpen nem is érthető; mert pl. Hunyadi János hadvezéri nymbusa egészen mássá alakul, ha az ember tudja, hogy akkortájt mily hatalma volt a török birodalomnak, mint midőn annak hiányában esetleg a török birodalom mai tehetetlen állapotát veszi tekintetbe. Hogy ifjaink ezentul a világtörténelmet nem fogják elegendőképen tudni, az annak következménye lesz, mert nem tárgya többé az érettségi vizsgálatnak, minthogy belőle megbukni nem lehet, ergo megtanulását kiváló lelkiismeretes szigorral nem kell venni. Hogy a világtörténelem ismerete mily fontosságu, azt vázolni fölöslegesnek tartom.

Továbbá a gymnaziumok számára elrendelt latin nyelvnek megfelelőleg elrendeli a reáliskolák számára — talán a franczia nyelvet, dehogy, a németet rendeli el. Már pedig, ha a gymnasiuméból kihagyatott, nem látom be, miért kellett vele a reáliskoláiéban a franczia nyelvet kiszorittatni. Holott a franczia nyelv istápolását, — nem emlitve azon praktikus hasznot, melyet mindenki, a ki birja azáltal nyer, mert a nyelv mindenütt és mindenki által elismert világnyelv és kerek e világon mindenütt az idegenek közötti közvetitőül szolgál — nemzeti érdek is parancsolja, mert a franczia nyelv felkarolása reakcziót jelentene a német irodalom nemzetiségtelenitő hatása ellen, kiváló fontosságu nemzeti irodalmunk kifejthetésére. Mert a német irodalom termékei megakasztják hazánk lakossága egy tetemes részének megmagyarosodását. E kijelentésem azonban nem akar a német irodalom becsmérlése lenni, melyről mindenki elismerni kénytelen, hogy nagy és hatalmas, csakhogy kizárólagos uralma — a minő most — nemzeti érdekeinket sérti, Annyi áll, hogy a külföld irodalma elől el nem zárkózhatunk. de miért kell, hogy — főleg a szépirodalom terén — épen a német irodalom legyen az, mely szükségletünk kielégitésére szolgáljon, miért ne lehessen az a hatalmas franczia irodalom, mely az egész világ irodalma. — De olyan módon, hogy még az egyetlen intézetben is, a melyben a franczia nyelv tanitása kötelezett és a melyben hét év áll rendelkezésére a tanulónak — mert a második osztályban kezdődik tanitása — azt elsajátithatni, azt háttérbe szoritják, olyan módon, ismétlem, a német irodalom tultengéséből eredő káros hatás soha ellensulyozható nem lesz.

A „Zombor és Vidéke“ tárczája.

Szegény Flamingo!

Sok ostobaságot összeirkaltam már életemben az emberi kasztok mindegyikéről: megelégedett nyomorgókról, uri éhenkórászokról, kétségbeesett szerelmesekről, öngyilkos kandidátusokról, anyatlan árvákról, zsarnok dynasztákról, tönkrejutott mágnásokról, üldözött hirlapirókról, stb., — de tollam egy magas személyiség iránt mindig a legnagyobb respektussal viseltetett, csipő hegyét sohse merte felé irányozni és ez a személyiség én vagyok, az az egyszerü, szegény Flamingo.

De már most önkénytelenül is magamba botlom, a midőn a régi jó időkre kényszerit visszaemlékezni — a vendéglősök sovány kosztja.

Bizon, bizon e tekintetben szegényebb vagyok most, mint akkor.

Tehát szerettem! és kit mást, mint egy imádandó hölgyet, szikartermetüt, csillogó bogárszemüt, rózsaarczut, koralajkut, galambszivüt.

Könnyen elképzelhető, hogy a rajongásig, a bolondulásig szerelmes voltam Euláliámba és ő — még könnyebben elképzelhető — viszontszeretett. Ha az Uristen engem öt évvel hamarabb teremt meg a nyomorult világ számára, öt pedig öt évvel későbben, ugy megeshetett volna rajtunk az a famózus dolog, hogy egymáséi lettünk volna. De igy nem tehettem egyebet, mint türni és epedve várni azt az időt, mig utána siethetek az esztendőkkel. Persze szerelmes vagyis bolond eszemmel nem értem föl, hogy azt a tiz esztendei ürt, mely közöttünk tátong, ez életben többé megtömni nem lehet. Annyi bizonyos, hogy reméltem, de hogy mit, már magam sem tudom.

Ah, ha visszagondolok azokra a gyönyörteli időkre, midőn egymásnak hő szerelmet esküdtünk, még most is borzongás futja át a hátamat.

Eulália hüségében nem kételkedhettem. Hiszen ugy szeretett, akár csak a maga gyermekét.

Pedig lett volna okom a féltékenységre. Mert az én kedves Euláliám, a mig 28. évét szerencsésen elérte, bizon sok szerencsétlen szerelmi hányatáson ment keresztül. És csodálhatni-e azt, hogy egy oly páratlan szép és kedves teremtés tizenkét évi hajadonsága alatt annyi idillikus kalandnak, házassági igéretnek lett rabja?

Euláliám keresztül lábalta valamennyi periódiáját a szerelemnek. Nem rejtelemből, hanem az ő őszinte elbeszéléseinek nyomán állitom ezt.

Fölsorolta előttem valamennyi viszonyát egyenkint abc rendben. No már csak nem kis dicsőség volt rám nézve meghódithatni egy olyan szivet, a melynek már 68 férfisziv volt rabja. Én voltam a 69-ik és egyszersmind a legifjabb, hanem azért belébolondulása nem volt a legindokolatlanabb.

Nagyon csinos gyerek voltam ez időben. (Ugy-e régen lehetett?) Szinész valék de még egészen kezdő. Hanem ez az egyszerü titulus is elég volt arra, hogy Sz . . . összes leányai belémbolonduljanak. De bizon én csak Euláliához vonzódtam.

Hogyne! Miként állhattam volna ellent szelid anyai pillantásainak! De ne higyjék ám, hogy csupán pillantásaival árasztott el. Bőven kijutott nekem a friss czipóból, kolbászból, kocsonyából, savanyu paprikából is.

Oh, annyira izlettek e fejedelmi étkek az ő aranyos kacsóiból, hogy egy izben tiz itcze pattogatott kukoriczával birkóztam meg estebéd idején.

Ha ez a drága lélek elpártolt volna tőlem, bizonyára meghaltam volna — éhen. Könnyen felfogható tehát, miért voltam anynyira féltékeny az én angyali kis Euláliámra.

Hanem hát a miként minden boldogság mulandó a földön, ugy az enyém sem tartott soká. Hivatásom elszólitott Sz. városából, minthogy szintársulatunk kénytelen volt kezébe venni a vándorbotot és neki eredni a nagy világnak.

Fájó szivvel, de még fájóbb gyomorral váltam meg üdvömtől, egyetlen életemtől, de azzal a határozott tervvel, hogy midőn ismét visszatérek, nőül veendem. Kövérsége biztos garancziát nyujtott arra nézve, hogy engem is ki fog tudni hizlalni.

„A szerelem furfangossá teszi az embert“ — mondá Áron apánk — azzá tett engem is. Minthogy Euláliát nőmmé akarom tenni, okvetlenül ki kell próbálnom hüségét. Mert én lennék a föld legboldogtalanabb teremtése, ha távollétem alatt szivét másnak ajándékozná és nekem csupán főzőtehetségét juttatná.

Furfangom tehát oda lyukadt ki, hogy egyik Meczenásomat és legjobb barátomat őrévé neveztem ki, hogy minden legkevésbbé gyanus akcióját megfigyelje s engem róla értesitsen. Söt mi több fölhatalmaztam öt arámnak szerelmet vallani és elhódithatni magának, ha birja.

Ugy vélekedtem magamban, hogy ha hóditása sikerülend, ugy jövőben nem tekintemdem másnak a leányt, mint egy hitvány — eleségtárnak, ha pedig nem, ugy a próba tüzében phönixként megtisztulva és megifjodva fogom öt magam előtt látni és örökre oldalomhoz füzni.

Én tehát, a mint emlitém, a vándortruppal utnak eredettem. Leszámitva a gyalogolás fáradtságát, eléggé meg voltam nyugodva barátom és meczenásom abbeli esküvel szentesitett igéretében, hogy minden hatalmát és tehetségét Euláliám meghóditására fogja irányozni.

Én természetesen biztos tudatában voltam annak, hogy a Meczenás minden igyekezete falra hányt borsó lesz csupán. Hiszen Eulália annyira szeret!

Fájdalom a Meczenás nagyon is lelkiismeretesen látott föladatához. Nem riadt vissza a legborzasztóbb eszközöktől sem a leány elhóditására, csakhogy meggyőződhessek irántami szilárd hüségéről.

Midőn azonban minden törekvése hiábavalónak bizonyult, az utolsó árboczba kapaszkodott és elkezdte a szegény Flamingót czudar módon gyalázni. Kézzelfoghatóva tette Eulália előtt, hogy én nem is annyira őbele, mint inkább a friss, ropogós czipóiba vagyok szerelmes, hogy én őbenne nem jövendőbeli hitvest, hanem a potyaszakácsnét látom.

Ez az argumentálás aztán megtette hatását. Eulália már-már átlátott a szitán. Eszébe jutott az én mohó étvagyam és föltünt előtte kiéhezett ábrázatom. Nem is le-

Végül meg akarom még jegyezni, hogy az érettségi vizsgálati szabályzat akármilyen megfelelő és tökéletes legyen is, addig hatástalan fog maradni, mig azon körök, melyeket illet, az érettségi vizsgálat tulajdonképeni feladatát át nem értik. Mert eddigelé nem volt az más, mint egy néhány mennyiségtani képlet, történelmi évszám és több efféléknek száraz kikérdezése. A fodolog ugyanis megállapitani, vajjon az illető ifju a középiskolai tanitás nyolcz éven át mennyire fejlődött értelmileg, mily nagy felfogási látköre, és mennyire tudná az elsajátitott ismereteket egyes konkrét esetekben érvényesiteni, a sok apró-cseprő kérdés között teljesen elveszett.

Vajjon az uj vizsgálati szabályzatnak lesz-e ezen irányban üdvös hatása? Majd meglátjuk.

Az ujvidéki kir. kath. magyar főgymnasiumi tápintézet alapszabályai.*)

I. cím és cél.

1. §. Az ujvidéki kir. kath. magyar fögymnasium kebelében fennálló s a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi ministeriumnak 1880. ési 1983. sz. alatt kelt magas leiratával jóváhagyott ifjusági „Segély-alap“ szabályai 3. §-ának értelmében, az ujvidéki kir. kath. magyar fögymnasiumban az 188⁴/₅-iki tanévtől kezdve tápintézet állittatik fel.

Az intézet cime: „Ujvidéki kir. kath. magyar fögymnasiumi tápintézet.“

2. §. A tápintézet célja: hogy az abban résztvevok jutányos és tisztességes közétkezésben, a vallásos erkölcsökre és szellemi fejlődésre nézve jótékony, nevelő felügyeletben, illetőleg házi nevelésben r szesüljenek; hogy az iskolához juthatás mindenkinek megkönnyittessék s ily módon e fögymasium fontos céljának előmozditásában hathatósan közreműködjék. A tápintézeti növendekek vallási gyakorlataikat saját vallásuk szerint, az intézet többi tanulóival teljesitik.

3. §. Ezen cél elérésére a tanintézet épületében köztartás rendeztetik be akkép, hogy az abban résztvevő tanulók reggeli fél 8 órától esti hét óráig az egész napot a tanintézetben töltik az alább meghatározandó napi rend szerint.

4. §. A tápintézeti növendékek számára jutányos szállásokról, a jó házi nevelés érdekeit biztositó családoknál, a fögymnasiumi igazgatóság gondoskodik.

*) Közelébb ezen hazafias s üdvös intézményt bővebben fogjuk méltatni. A s erk.

II. A közétkezésről.

5. §. A közétkezés reggel fél 8-kor, délben 12 órakor és este fél 7-kor történik. A reggeli áll egy pohár forralt vagy hideg tejből s egy zsömléből, az ebéd huslevesből, marhahúsból mártással és főzelékből hússal, felváltva hetenként egyszer tésztával vagy húsféle étellel.

A vacsora áll levesből és fölváltva főzelékből hússal vagy tésztából, vagy pörkölt húsból, úgy délben mint estve megfelelő mennyiségü kenyérrel. Délután 4 órakor minden tanuló egy szelet kenyeret, vagy egy zsömlét kap uzsonnául.

III. Az éskezési rend.

6. §. Az érkezés a nap mindhárom szakában s a 5. § ban meghatározott időben az e célra berendezett étteremben történik s minden alkalommal imával kezdődik és végződik.

7. §. Az étteremben a tápintézeti tagok adott jelre együttesen jelennek meg s együttesen távoznak.

8. §. Az étkezés alatt mindenki csendben és illedelmesen tartozik magat viselni s az étkezés végét bevárni.

9. §. Étkezés előtt vagy után az étteremben tartózkodni senkinek sem szabad.

IV. Felügyelet az étkezésnél.

10. §. A tápintézeti háztartás vezetésével s az étkezés mindennemű ügyeivel egy tapasztalt, müveltségi s egyéb magan viszonyainál es koránál fogva arra alkalmas oly nő bizatik meg, ki a tápintézeti növendékek körül egyszersmind az anyai tisztet is teljesiteni képes. Ennél fogva a.) a háztartás vezetője a növendékekkel együtt eszik, őket az előforduló esetekben rendre, illedelemre oktatja és szoktatja, b.) felügyel arra, hogy a növendékek az étkezésnél mindig tiszta ruhában, tiszta kézzel jelenjenek meg, nem különben felügyel arra: hogy az étkezés kellő csendben és rendben történjék. Mindezek véghez vitelében segélyére vannak a tanulmányi segédfelögyelok, kikről alább leszen szó.

11. §. Ha valamely tápintézeti növendék, magaviseletében tiszteletlenséget vagy kötelességeivel szemben engedetlenséget árulna el: a háztartas vezetője köteles minden egyes esetben az intézet igazgatójánál jelentést tenni, ki a megjavulni nem akarot esetleg a tápintézetből ki is utasithatja.

V. Tanulmányi rend.

12. §. Az étkezési s a testi és lelki épség, éberség fenntartására és megőrzésére szükséges pihenő időn kivül a tápintézeti növendékek a rendes iskolai időből fennmaradó idejüket egy, e célra berendezett tanulmányi teremben tanulással s azzal egybekapcsolt csendes foglalkozással töltik.

13. §. A tanulóteremben egyszer kijelölt helyét megtartani, azon könyveit, tanszereit rendben tartani: mindenkinek elengedhetlen kötelességévé tétetik.

14. §. Reggelizés után, melyre 5 percnyi idő engedtetik, a növendékek együttesen a tanulóterembe vonulnak s ott a délelötti iskolai tanitásra előkészülnek a 8 órai csengetésig, midőn kiki illető osztályabi megy.

15. §. A délelötti iskolai órak végeztével egy negyedórai szünet után, kiki a tanulóterembe megy s az ebédeléshez adandó jelig délutáni leckéire készül.

16. §. Az ebédelésre félórányi idő engedtetik. ½1 órától 1 óráig szünet, mely alatt a növendékek idejüket kedvező időjáráskor a tanintézet udvarán, különben pedig a tanulóteremben tölthetik, a rendet mivelt magatartást szemmel tartó segédfelügyelők őrködése mellett, szórakozással.

17. §. Délután 1 órától 2 óráig folytatólagos előkészület a délutáni leckékre, 4 órakor ozsonna s 5 perc után kedvező időben felügyelet melletti séta, különben pedig a tanulóteremben való csendes szórakozás. Ezen időt kivéve, az intézetet az igazgató külön engedélye nélkül elhagyni soha senkinek sem szabad.

18. §. 5 órától fél 7 óráig előkészület a másnapi iskolai tanitásra s adott jelre az étterembe vonulás vacsorálás végett, melynek végeztével a növedékek nyugodt rendben szallásaikra mennek ugy: hogy 7 órára mindenki lakásán lenni tartozik, mire nézve szigorú ellenőrzés gyakoroltatik.

VI. Tanulmányi felügyelet.

19. §. A tanulmányi és nevelési felügyeletet a tanintézet épületében lakó fögymasiumi igazgató vezeti és ellenőrzi. Ő képviseli az egyletet mint annak elnöke, hatóságok és harmadik személyek irányában is. Segélyére vannak neki erre nézve a segédfelügyelők, kik a 7. és 8. osztály jeles előmenetelü, példás erkölcsü, lehetőleg oly ifjaiból választatnak, kik a tanári pályára készülnek. Az igazgató mellőzhetetlen akadályoztatása esetén a tanulmányi és nevelési felügyeletet az igazgató által megbizott tanár vezeti és ellenőrzi.

20. §. A segédfelügyelő tiszte a tanulási órák alatt a rend, nyugalom és csend fenntartása fölött őrködni, a tanulmányaikban csoportjaikból hozzájok fordulókat útba igazitani, minden hét szombatján a csoportjaikhoz tartozó növendékek könyveit, füzeteit s egyéb tanszereit megvizsgálni, a házi rend ellen vétőkről s általában tapasztalataikról a fögymnasium igagatójának naponkent jelentést tenni s étkezés alatt a háztartas vezetőjének a rend fenntartásában segédkezni, a növedékeket séták s egyéb együttes megjelenések alkalmával kisérni, egyáltalában ügyelni, hogy a tápintézeti növendékek úgy az evés, mint a tanulás és szórakozás idejében az erkölcsiség és mívelt magatartas hatarai között maradjanak s ezen határok között élni megszokjanak.

21. §. A segédfelügyelők utasitásaikat az igazgatótól nyerik s kötelesek azokhoz szigorúan ragaszkodni.

22. §. Minden tiz tápintézeti növendék mellé egy-egy segédfelügyelő rendeltetik.

VII. A tápintézetbe való felvétel.

23. §. A tápintézeti növendékek száma egyelőre 30-ra tétetik.

24. §. Felvétethetnek az ujvidéki kir. kath. magyar fögymnasium nyilvános tanulói, vallás és nemzetiség külömbsége nélkül.

25, §. A felvétel iránt az illetők szülői, vagy azok helyettesei a felvételni kivánó növendékek iskolai bizonyitványának csatolása mellett, a fögymnasium izgatójánál minden év augusztus havának 1-ső napjáig irásban tartoznak jelentkezni. Az igazgató a beérkezett jelentkezéseket az ifjusági „Segély-alap“ kezelő bizottságának, mely a föfelügyeletet s ellenőrzést gyakorolja, 5 nap alatt bemutatja s a jelentkezetteket a felvételre nezve augusztus hó 15-ikéig értesiti.

26. §. A tápintézeti dij havonként 10 frtban állapittatik meg, mely 2—3 hóra előre fizetendő. Ezen kivül minden növendék 2—2 havonként az előforduló háztartási kiadások fedezésére 1—1 frt fizet.

27. §. Az ifjusági „Segély-alap“ állásához képest néhány szegény, de jeles előmenetelű és példás magaviseletü ifjú az előbbi §-ban megszabott dij feléért, vagy esetleg dijtalanul is felvétetik. Az ily helyekre való felvételt az intézet igazgatója az iskolai év bevégezte előtt 30 nappal hivatalosan köztudomásra juttatja s a beérkező folyamodványokat az ifjusági „Segély-alap“ kezelő-bizottsága elé terjeszti, mely a kedvezményes ifjak felvétele iránt határoz.

A háztartási kiadások fedezésére 2—2 havonként fizetendő 1 frtot a kedvezményes növendékek is tartoznak fizetni.

28. §. A felvett növendék, szülői intézkedés folytán a tápintézetből kiléphet ugyan év közben is, de a folyó 2 hóra befizetett tartási részlet visszaadását nem követelheti.

VIII. A fölelügyelet.

29. §. A tápintézet felett való föfelügyeletet és ellenőrzést az ujvidéki kir kath. magyar fögymnasium kebelében fennálló ifjusági „Segély-alap“ kezelő bizottsága gyakorolja. A VII fejezetben foglaltak szerint ezen bizottság állapitja meg a felveendők számát s azt, hogy kik vétessenek fel, továbbá megállapitja az étlapot, határoz a háztartást vezető alkalmazása és az iránt: hogy hányan és kik vehetők fel az intézetbe mint kedvezményesek. Ezekre nézve az igazgató még a tanév kezdete előtt a kezelő bizottság elé rendes költségelőirányzatot terjeszt jóváhagyás végett.

Megvizsgálja a havonként szerkesztett számadásokat s azokhoz képest az igazgatónak, illetőleg a háztartás vezetőjének a fölmentvényt megadja. Ezeken kivül joga és kötelessége a kezelő-bizottság tagjainak a tápintézet helyiségeiben bármikor megjelenni, a konyhát és éttermet meglátogatni s a barból tapasztalt hiányokat elháritani. Egyáltalában köteles az igazgató az alapszabályok határai között mindenekben a kezelő-bizottság határozatai szerint eljárni, e végből a kezelő bizottságot minden tanulmányi időszak végén a tápintézet állapotát nyilvántartó ülésekre meghivni s ezen kivül is a bizottságot mindannyiszor egybehivni, valahányszor azt a kezelő-bizottság 2 tagja tőle irásban követeli.

Ugyancsak joga és kötelessége a tanári kar összes tagjainak is, a tápintézetet bármikor maglátogatni s tapasztalataikról akár az igazgatót, akar a kezelő-bittzoságot értesiti.

30. §. Azon esetben, ha az egylet az alapszabályokban meghatározott célt és eljárást meg nem tartaná, a kir. kormány által, a mennyiben további működésének folytatása által az állam, vagy az egyleti tagok vagyoni érdeke veszélyeztetnék haladéktalanul felfüggesztetik, s a felfüggesztés után elrendelendő szabályos vizsgálat eredményéhez képest fel is oszlattatik, vagy esetleg az alapszabályok pontos megtartására nézve, különbeni feloszlatásért he alatt köteleztetik,

31. §. Az alapszabályok módositása az egylet feloszlatása és vagyonának hova forditása iránt hozandó határozat, foganatositasa előtt a kir. ministerium elé terjesztendő.

32. §. A tápintézet évi müködéséről, a vagyonkimutatás és az évi számadás kiséretében a kir. föigazgatóság utján a vall. és közokt. m. kir. Ministeriumnak jelentés teendő.

Kelt Ujvidéken 1883. jul. 17.

Frankl István
kir. fögym. igazgató

Tàjékozásúl!

A tápintézet céija, berendezése felől az „Alapszabályok“ kimeritő értesitést nyujtván, itt csak annyit kivánunk megjegyezni: hogy a tápintézet kizárólag nevelési célból szerveztetik. Egyedüli és kizárólagos cél: a vidéki gyermekek házi és iskolai nevelésének biztositása és az iskolához juthatás megkönnyitése mindenkinek.

Miután az intézmény egyelőre 30 tanulóra van tervezve, a t. c. szülők és gyámok saját érdekükben fognak cselekedni. ha gyermekeik, vagy gyámoltjaik felvétele iránt a fogymnasiumi igazgatóságot mennél korábban értesitik.

Isten áldása legyen az uj intézményen!

Kelt Ujvidéken, 1884. marc. 17.

Frankl István s. k.
kir. fögym. igazgató.

HIREK.

Megyei konferenczia. F. hó 29-én egy számban és személyekben is egyaránt imponáló magánkonferenczia tartatott Szemző István ur lakásán gróf Apponyi Albert és Szilágyi Dezső, közéletünk e két legkimagaslóbb alakja s vezérférfia vezetése mellett, melyen határozatba ment, hogy Bács-Bodrogh megye összes választókerületeiben egy-egy ellenzéki vagy függetlenségi jelölt állitatik föl. A konferenczia teljes sikerét Szemző István urnak köszönheti, kinek vendégszerető házánál az előkelő vendégek, kik közt orsz. képviselők s mágnások is voltak a késő esti óráig a legkedélyesebb társalgást folytatták. Gróf Apponyi Albert és Szilágyi Dezső urak már az esti vonattal, elutaztak, de gróf Apponyi még a vasárnap tartandó nagy városi értekezletre is lejönni igérkezett. Mindezekről legközelebb bővebben.

Mozgunk! Egy 67 aláirással ellátott felhivás látott napvilágot, mely Zombor sz. kir. város ellenzéki érzületü választó polgáraihoz van intézve. A felhivásban f. évi május hó 4-ikének délelőtti 10 órája van kitűzve az értekezlet megtartására, mely a „Vadaszkürt“ nagytermében fog véghezmenni. A felhivást egész terjedelmében jövő számunkban hozzuk.

Elköltözés. Müller Nándor és családja lapunk szerkesztőjenek bátyja és sógornője f. hó 30 án lakósságuk helyét helyből Szegedre tették át, a hol a jóhirü Neidlinger G. féle varró-raktárnál van Müller ur mint pénztárnok alkalmazva. Szabad legyen e hely az eggyel megfogyatkozott zombori polgárság nevében Müller urnak szivből jövő „isten-hozzád“-ot mondani és sok szerencsét kivánni új állomásához!

Bács-Almásról illetékes helyről tudatják velünk, hogy a Bajai Figyelő ama hire, mely szerint dr. Kanyurszky György egyetemi nyilv. rendk. tanár jezsuita volna, tévedésen alapszik. Dr. Kanyurszky sem a Jézustársaságnak, sem egyéb szerzetes rendnek nem tagja, hanem világi pap.

Meghivó. A gazdasági egyesület f. évi május hó 11-ik napján d. u. 4 órakor Zomborban a megyeház kistermében választmányi ülést tart, melyre az egyesület választmányi tagjait tisztelettel meghivom. Zombor, 1884. május 1-én. Szemző Gyula s. k., alelnök. Tárgyak: 1. Intézkedés az idei ekever-

---

het másként! Meczenásom tovább füzte a ragalmak koszorujat. Elhitette az artatlan libácskával, hogy azért választottam magamnak egy olyan jól megtermett, kövér, húsos amazont hitvesül, hogy egyszer esetleg jó vacsorát csapjak belőle.

E pillanattól aztán iszonyattal vonta el tőlem szivét, hogy másvalakit ajándékozhasson meg vele, legjobb barátomat és Meczenásomat.

Fél év multával visszatértem Sz.-re. Fölkerestem az én angyali ingyenszallasadómet, az imádott Euláliát, ő azonban kegyetlenül elutasitott magától. Futott tőlem, mintha attól félt volna, hogy egyszeriben tölfalom. Talán meg is tettem volna, a mennyire ki voltam éhezve.

Végtelenül le voltam verve. Egy förtelmes gondolat nyilalt át agyamon: mennyire számüzve lesznek körömből azok az édes, mámoritó — csömörök.

Meczenásom Eulália szerelmi regisztrumába 70. szám alatt lett b jegyezve és végtelen boldogsággal foglalta el ebbeli helyét. Azon édes tudat, hogy az ő személye elég vonzalommal birt Euláliára, elhodithatni én tőlem, egészen mámorossá tette. Szerelmes lett a leányba és végtelen megnyugvására szolgált az a tudat, hogy kedvese (most már az övé) kiállta a hüségpróbáját vele szemben, mert bizon az én esdő, könyörgő szavaimra ezentul csak gunyos hahotával felelt.

Ezen sivár állapotomban azonban egy kedves kis oaz tárult elém — a kiéhezett kiszomjazott Flamingo elé — mert hát Eulália, mint Meczenásom neje sem vonta meg tőlem kedves kacsóival gyurt töpörtős pogácsái és más efféle léleknemesitő gyógyszereit.

Hanem annyit mondhatok, hogy a mostani sovány vendéglői koszt mellett még mindig az őrületig szerelmes Eulália éléstárába az a nagybegyü

Flamingo

senyre nézve. 2. Bizottság jelentése az adai földmives iskola tárgyában. 3. Számvizsgáló bizottság jelentése. 4. Folyó ügyek. 5. Inditványok.

Beküldetett. Van szerencsém tek. szerkesztőségnek tudomására hozni, hogy a Zombor és vidékéről kiegészitő 23. gyalogezredben májusi fokozattal következők lettek előléptetve: Őrnagygyá: Mörkenstein Mörk János I. oszt. kapitány; I. oszt. kapitánynyá: Fischer II. oszt. kapitány; II. oszt. kapitánynyá: Ehrenberger főhadnagy; áthelyeztetett a 86. gyalogezredhez; főhadnagyokká: Munizaba és Morgenstern hadnagyok; hadnagyokká: Hartmann, Blazsovatz és Keleti, hadapród-tiszthelyettesek.

A kernyajai kerület kormánypártja Széchenyi n.-militicsi plébánost kiáltotta ki jelöltté.

Matkovics Lajos zentai szolgabirónak ő felsége a király a magyar nemességet „mátéházi" előnévvel dijmentesen adományozta.

Venetianer Sándor uj-soóvei ev. lelkész, ki Triesztbe választatott, állásáról leköszönt.

Kinevezések. A középbácskai 5. számu zászlóalj tettleges állományaban Popovics Th. főhadnagy II. osztályu századossá, — Patera Ferencz tiszthelyettes hadnagygyá, — a szabadságolt állományban Jánosy, Burg, Hegedűs, Schröder az 5-ik, Frankfurter Sándor a 4-ik, dr. Milassevics Sándor, Gerster Ödön és Zettin Ignácz a 6-ik zászlóaljhoz hadnagyokká neveztettek ki.

A m. kir. pénzügyminiszter Rácz Gy. kolozsvári jószágigazgatósági fogalmazót, a zombori jószágigazgatósághoz titkárrá nevezte ki.

A „Zentai Hiradó" ismét szerkesztőt cserélt. Eddigi szerkesztői dr. Kuthy József és Szücs Lajos helyébe Magyar Gyula lépett, a ki ugyláttzik, nem zentai lakós, mint ön érzetre való, bár fenyegető „programm-"jáb l kitünnik.

Necrolog. Suber Nándor joghallgató, Suber Ignácz zentai lakos fia f. hó 26-an elhunyt.

A bajai állami tanitóképző intézet május hó közepe táján felolvasással egybekötött zeneestélyt rendez, melyre P. Szathmáry Károly országos hirü irónk is lerándul. Az estélyen P. Szathmáry Károly egy komoly és egy tréfás felolvasást fog tartani, az ifjuság vonós hangszereken működik közre. Az estélyt tánczmulatság követi.

F. hó 30-án tették örök nyugovó helyére Stvrteczky Zoltán 8-ik osztályu gymnasiumi tanuló hült tetemeit, ki életének legszebb korában hunyt el. Véle egy hü fiu, szerető testvér, szorgalmas tanuló, és szolgálatra kész barát szállott sirba. A gyászszertartást Fejér Gyula apátplébános végezte. A koporsót számos koszoru boritá, igy a szülőktől „felejthetlen gyermeküknek", a nagyanyától „az unokának", a zombori áll. fögymnasiumi tanulótár sak „a felejthetlen jó barátnak" stb. A boldogult hült tetemeit számos rokon és jó barát kisérte. Legyen könnyü a hant, mely tetemet boritja, a szülők sebét heggessze be a mindent gyógyitó idő!

A budapesti közös hadseregbeli hadapródiskola az 1884—5. évi tanfolyam első évebe 80 uj növendéket vesz föl. A többi osztályokba a mutatkozó hiány szerint vesznek föl növendékeke. A kihirdetett pályázat az első évbe való fölvételre jelentkezőktől megkivánja, hogy legalább is elemi vagy polgári népiskolat végeztek legyen. A kik 3 vagy négy realiskolát vagy gymnasiumot végeztek, előnyben részesülnek.

Nagy Károlyi gróf Karolyi Sándor ur ő méltósaga a Bánfalva-videki méhészegylet alapitó tagjai közé lépett. Vajha példáját a közügy érdekében többen is követnék.

Az alföldi vasut államositása tárgyában a szerződés az igazgatóság és a kormány képviselői közt april hó 29-én alairatott s a társulat közgyülése junius elejére hivatik össze. Az alföldi vasut összes vonalai már ez év julius 1-én mennek át az állam üzemébe es pedig az év végeig a társaság számlajára. Az 1885. évi január 1-től kezdődik az államositás. Jelenleg még 92,727 db 1200 frtos első kibocsátásu és 80,092 db második kibocsátásu, 5522 darab aranyelsőbbség a beruházási kölcsönből és 91,407 darab részvény van forgalomban. Ez utóbbiak 1885-től 1945 törlesztetnek, s a tulajdonosok minden részvényszelvényre 10 forintot kapnak adómentesen.

A csendőrség és a községek. A belügyminiszter körrendeletet intézett a törvényhatóságokhoz a csendőrség igénybe vételnél követendő eljárás tárgyában. A községi előjáróságoknál nem ritka, hogy a megkereséseket nem egyenesen a csendőrparancsnokságokhoz intézik, hanem a szolgabiró és alispán utján jut a megkeresés a csendőrparancsnoksághoz ez jövőre mellőzendő s a direkt érintkezési eljárás követendő. Másrészt pedig oly esetek is vannak, hogy rendőri ssolgálatokra, oly községek, melyek saját rendőrséggel birnak, mégis a csendőrséget használják, a mely inkorretség is megszüntetendő.

Tomasits Péter szabadkai piaczbiztos személyével valami oktalan népség gúnyos játékot üzött. Először szabadkán szórtak el apró czédulákat a következő felirattal: "Éljen Tomasits Péter első köri orsz. kép. jelölt. A mult napokban pedig az „Egyetértés" lett felültetve, és közölte a jelöltséget!

Szinészet Zentán. Ballassa Károly szinigazgató, ki jelenleg Félegyházán működik, május 1-én társulatával Zentára megy.

Birtok-változás. Hatvani Deutsch borotai pusztáinak 3400 holdat tevő még el adatlan részét ifj. Müller János és Weidinger Salamon bajai földbirtokosok 260.000 frton megvették. A szerződést a felek e hó 25-én Budapesten irták alá.

Gonosztevő. A „Sz—g" irja: Kopunovits Marokvasa Péter, kiről lapunk nemrégi számában megemlékeztünk, a nyert sérülések következtében e hó 19-én a szabadkai fogházkórházban meghalt. Szabadka város gratulálhat önmagának, mert a halál egy javithatlan gonosztevőtől szabaditotta meg, a ki életének minden pillanatát gonoszságtervezés vagy fogházban töltötte el. Az elvetemült emberről sok akasztófaságot beszélnek, s egy eredeti tolvajhumort mi is felelevenitünk. Néhány évvel ezelőtt Grósz N. nagyfényi birtokostól ellopott egy vén gúnárt néhány luddal együtt, s a gunárt mezitelenre kopasztva visszaereszté régi gazdájához. A meglopott gazda elbusult a mezitelenül érkező gágogó vendégre, de még jobban elbámult, mikor nyakából egy levelet látott alácsüngeni. A levelet átvevén, azon a következő bunyevácz vers volt. (Faljen Isus gazda Gross, Ja sam došo go i bos, a moje slatke Žene ostali svi pečene.) (Dicsértessék a Jézus gazdám Grosz megjöttem mezitláb és meztelen, de kedves feleségeim sülve elmaradtanak.)

Erdekes a lapunk mai számában található szerencse-jelentés id. H kscher Sámueltől Hamburgban. Ezen ház az itt és a környékben nyert összeget pontos és titoktartó kifizetése által olyannyira jó hirt szerzett magának, hogy már e helyen is mindenkit figyelmeztetünk annak mai hirdetményére.

Egy szó a hajápolás, az emlékező tehetség gyengesége, főfájás s szakáll-növesztésről, Abban a helyzetben vagyunk, hogy az ismeretes illatszerész Grolich I. (Brünnben) által készitett „Roborantium" a hires specialista orvos dr. Pinkász ur fej- és hajbetegségek elleni tudományos találmánya s hogy a feltaláló tudományos jelentősége azon körülmény mellett, hogy a „Roborantium" egy cs. kir. osztrák, egy kir. magyar privilégiummal lett kitüntetve, nem engednek kételyt táplálni annak szolidítása iránt. Mint azt nagyszámu köszöntő és elismerő okirat bebizonyitják, a „Roborantium" gyakran eredménnyel használtatott kopaszság, hajkihullás, korpaképződés és a haj őszülése ellen. — S minthogy a „Roborantium" továbbá éltetőleg s megnyugtatólag hat az idegekre, igen gyakran használtatott a legjobb sikerrel az emlékező tehetség gyengülése s főfájás ellen. — Végül hadd emlitsük még meg, hogy a „Roborantium" mint szakáll-növesztő s erősitő szer, mint többszörösen be van igazolva, tényesen érvényesité magát. Az egyedüli bebizonyitott eredményekre támaszkodó szer. — Mint értesülünk Grolich ur e vidéken többrendbeli bizományi raktárt állitott fel, a hol a Roborantium az eredeti áron (1 frt 50 és 1 frtért) valódi minőségben kapható, és pedig: Gallé Emil gyógyszerésznél Zomborban, Plauschics G. gyógyszerésznél Ujvidéken, Tarczay István gyógyszerésznél Temesvárt, Tabakovits I. fodrásznál Aradon, Kovács Mihály gyógyszerésznél N.-Becskereken, Molnár L. és J. gyógyszerésznél Nagyvárad, Kiss I, gyógyszerésznél H.-M.-Vásárhely.

IRODALOM.

Megjelent a magyar általános levelező és házi titkár 13. füzete. Szerkeszti Knorr Alajos, kiadja ifj. Nagel Ottó Budapesten a nemzeti szinház bérházában. E füzetben a külföldi levélpostai összeköttetés közlése után ismerteti a szerző a postautalványok és különösen a belföldi postautalványozás szabályait, az utalványok reclamatióját a szavatólást és elévülést, szól a távirati utalványokról, a külfölddel váltott postautalványokról és ezek utalványozási dijairól, ismerteti továbbá a kocsiposta szabályait, különösen a kocsiposta tárgyait, a csomagolást, pecsételést, czimzést, az utánvételes küldeményeket és különösen a külföldre és pedig Belgium, Bulgaria, Dania, Island, Francziaország, Görögország, Helgoland, Luxenburg, Malta, Montenegro, Nagy Britania, Németalföld, Németország, Norvegia, Olaszország, Oroszország, Portugália, Rumenia, Spanyolország és Svajcz területe közlekedi kocsiposta szabályait. Ezen érdekes tartalmu füzet ára 30 kr. Ugyanezen kiadónál kapható az „Önügyvéd" czimü közhasznu mü füzetekben, félkötetben és egész kötetben, füzve vagy diszkötésben.

NOVELLA-TÁR.

A kit a nagyapa gyülöl.

— Elbeszélés. —

Irta: REINER ILONA.

(Folytatás.)

Arthur mosolyogva emelé föl csüggedt tekintetét nagynénjére. Annak durva, érdes szavai jól hatottak lelkére. Még soha se esett oly jól a szigoru nagynéne korholását hallgatnia. Oly jól esett szivének, hogy Margitot ócsarolja, bár beleegyezék, hogy az ő nejévé legyen. E korholás, s ez ócsarlásban anyai jóság feküdt. Arthur egy perczre reméllni kezdett. Azután elmondta Theodolinda nénjének a történteket. Mint ismerkedett meg Rom Sándorral Margit atyjával, mint üzte el egyszer magától, midőn ott koldulni volt, s hogy Margit e tetteért itélte el. Margit helyesen, nemeslelküen cselekedett, mert Margit előtt az a gonosztevő mégis csak apa volt, s a leány nem itélheti el atyját. Ő védte Margitot, mert be kellett látnia, hogy az a heroismus, melylyel képes volt szerelmét lábbal tiporni, csak nagy lélekre vall. A nagynéne figyelmesen hallgatta Arthur szavait s többször fejét csoválva adá tudtára boszankodását az esemény fölött. Midőn Arthur befejezte történetét, a nagynéne fölemelkedett ülőhelyéből s szigoru parancsoló hangon szólt:

— Arthur! Világosan látok! A többit bizd reám! E percztől fogva megfosztlak önállóságodtól. Én vagyok urad, s te engedelmeskedni tartozol nekem. Én mindent rendbe hozok. Érted-e? Nem akarom, hogy benneteket a szenvedély vezéreljen. Az ki tudja mily végzetes ösvényre terel. Én pártatlanul, higgadt ésszel birálgatom a helyzetet. Bizonyos vagyok arról, hogy minden jóra fordul. Itt semmi sem hiányzik, csak józan ész, erélyes akarat. Azt a lányt ugy a saját együgyü észjárására hagyni bün volna. Majd én beszélek vele. Biztositlak, hogy nem fog szembeszállani velem is? No még csak a' kellene. Majd nyelvelek azután én is, de ugy, hogy megemlegeti még késő vénségében is. E percztől fogva azt fogod tenni, a mit én parancsolok. S első parancsom az, hogy légy nyugodt. Feléje se szabad közeledned. Nos! Akarod parancsaimat követni?

Arthur igenlőleg bólintott fejével.

— Jól van, szólt kis vártatra, tégy a mit akarsz. De annyit mondok, hogy ha nem sikerül —

— Ejh mit! Fenyegetni akarsz? Egyébirant bizonyos lehetsz arról, hogy sikerülni fog.

Arthur szivébe a remény egy szikrája lopózott s az felgyújtá benne az életkedvet. A nagynéni nyers modora sokat segithet rajta! igy gondolá ő maga is. Mert hiszen nevetséges egy gondolat az, hogy a kik egymást ugy szeretik, mint ők ketten, azok boldogok ne lehessenek, midőn az akadály nem is oly legyőzhetetlen. Elvégre a büszkeség még sem jogosult halálitéletet mondani a szerelem fölött.

Az agg gróf levelet azonban, mely Arthurt Margit betegségéről értesité, Theolinda néni kapván kezéhez, jónak látta, nem adni át Arthurnak s csak alkalmas időben tudassa Arthurral, hogy Margit „gyengélkedik," azonban korantsem arról, hogy veszélyesen beteg. Arthur mindazonáltal nyugtalankodott. Hiszen ő jól ismerte Margitot s tudta, hogy az sem fogja tulélni abbeli elhatározását, hogy ő róla lemondott. Margit szinten öngyilkossági eszmékkel foglalkozik. Ezeket pedig hovahamarabb ki kell üzni fejéből. Ezért nem szünt még ostromolni nagynénjét, hogy látogassa meg a Kelenföldy-kastélyt.

Theolinda néne jónak látta hazugsággal vágni ki magát. Jól tudta, hogy Margit betegsége válságos lehet, de ha erről Arthurt értesiti, az még roszabb lehet mindkettőjökre nézve.

A ravasz nagynéne úgy velekedett, hogy az idő meggyógyitja Arthur sebeit, s ha netán az volna megirva Margit végzetéről, hogy meghaljon ily itjan, legalább öcsét menti meg. Azért nem volt szabad Arthurnak tudni hogy Margit sulyosan beteg.

Valahányszor tehát Arthur hosszas sétalovaglásából visszatért, azt hazudta, hogy a Kelenföldy-kastélyban volt, ahol ügyei egészen jól állanak s Margit már jobban érzi magát, csupán orvosai tanácsára kénytelen még egy ideig szobáját őrizni, a ki a egyuttal minden hevesebb fölindulástól is óvni óhajtják, miért is Arthunak odamenetele veszelyessé válhatnék.

Arthur elhitte ezt, bár szive tele vált vággyal viszontláthatni imádata tárgyát.

„Ó mikor fogom őt viszontlátni!" igy sohajtott föl naponta százszor is s ilyenkor csak Theodolinda néne egyenes durva rendreutásitása volt képes indulatait kellőleg megfékezni.

Azonban Theodolinda néne naponta értesitteté magát a Kelenföldy-kastelyban történtekről. Ugy rendezte be a dolgot, hogy mindenről értesült s még sem tudta senki, hogy voltaképpen honnan meriti tudósitásait. Meg voltak neki az ő madarai, — minta ő szokta mondani, a kik mindenről értesitik, a mik csak a világban történtek.

Hanem egy szép napon még is elhatározta magát a Kelenföldy kastélyba menni, bár ez rendkivüli mód nehezére esett neki. Ő szintén mondva gyülölte ezt a népet egyenként és összesen. Az agg grófot, a ki hazudott, a leányt, a ki alacsony származása daczára úgy fenn hordta orrát, azt a jött-ment szinészt. Egyikkel se óhajtott találkozni. Mit mondjon a grófnak? Hogy elfeledte vakmerő hazugságát? Vagy hogy mit sem törődik Margit származásával? Ezt ugy sem hinnék neki! Leolvassák bizonyosan az arczáról, hogy kényszeritve van meghódolni a hazugságnak s a mesalliançe-nak, mert Arthur életéről van szó, — s ezt restellette! De végre is. Szavát adta Arthurnak, hogy rendbe hozza a dolgot, s meg akarta szavát tartani.

Kelletlenül, sok huzavonással ült föl fogatába s sokféle parancs kiosztogatásával késlelteté elindulását mely végre mégis bekövetkezett. Egész uton azon törte fejét, hogy mint lehetne e látogatásnak valami egészen hétköznapi jelleget kölcsönözni, hogy a találkozás kinos volta ne legyen olyan érezhető. Nem tudta kiokoskodni. Midőn a Kelenföldy kastély udvarába érkezett, azzal kezdte szerepét, hogy mielőtt fölment volna lépcsőkön előbb egy sort Gáspár apóval, Jánossal beszélgetett közömbös dolgokról, s csak azután, midőn már beleélte magát kissé abba a situatióba, mintha mindennapos volna ismét a házban, sietett föl s kopogtatás nélkül lépett be az agg gróf szobájába.

Az agg gróf ott állott előtte halványan, bú árnyékolt arczczal, melyen már a resiquatio hatalmas jelekben sötétlett.

Egykedvü arczczal tekintett reá s egy cseppet se látszott elfogultnak. Theodolinda nénét ez kissé zavarba hozta. Egészen másnemü fogadtatásra számitott. Azt hitte, hogy legalább is csodálkozni fog jövetelén, melyre a történtek után számitani se lehetett. Az agg gróf éppen ki felé ment a szobából, valószinüleg moháját megtekintendő, midőn a nagynéne belépett.

(Folyt. köv.)

NYILTTÉR.*)

Fölötte fontos

A kitünő eredmények, melyeket a svájczi labdacsok által napról-napra kiviva látunk, e gyógyszer rendkivüli kedveltségét a társadalom minden osztályában, megfoghatóvá teszik. De hát mit szólnak hozzá az orvosi tudomány nagy mesterei? E kérdésre való felelettet megkimél bennünket a nagyrabecsüll lipcsei tanárnak, Reclam úrnak következő levele, melyet Brandt Richárd gyógyszerész úrhoz irt Zürichbe:

„Az ön svájczi labdacsait különösen a nőknél való orvosi gyakorlatomban találtam kitünő hatásuaknak s a nők nagyon szivesen is használják, (két szemet a reggelizés után) mert hatásuk biztos, a nélkül, hogy valami nehézséget okozna.

De a férfiaknál is, kivált az ülő életmódot folytatóknál s idősebbeknél — szóval hol pangó a bélmozgás — a legjobb eredményt eszközlik."

Egy doboz ára 70 kr s ez elég több heti használatra; de a valódiságot illetőleg figyelni kell a doboz czimén Bandt Richárd aláirása s a fehér keresztre vörös mezőben

Nyilvános „isten hozzád!"

Zombor sz. kir. városból Szegedre történt átköltözködésünk alkalmából, nem lévén a sietség s a hurczolkodási nehézségünknél fogva, alkalmunk ezt személyesen is megtehetni, ez uton mondunk jó barátaink, rokonaink s ismerőinknek szivélyes „isten-hozzád"-ot!

Zombor 1884 ápril 30-án

Müller Nándor és neje, szül: Keppich Regina.

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget A szerk.

Felelős szerkesztő és kiadó-laptulajdonos:

MÜLLER GYULA.

HIRDETÉSEK.

Lugomerszki Pláton

fűszer és vegyes kereskedésében

egy praktikáns

és egy

TANONCZ

azonnal felvétetik.

A magyar nyelv tudása okvetlen kivántatik. Vidékieknek ellátás is adatik. — 3—1

Nöknek és uraknak!!

A legjobb hajolaj.

Ezen kitünő hajolaj Stájer növényekből készül, s minden ártalmas alkatrészekből mentt.

Használata ezen olajnak előidézi a hajnak szép fényét és feketeségét, valamint a hajat hullámossá teszi.

Oszbe vegyült, vagy vörhenyeges hajaknál ugyanezen eredményt nyerjük.

Egy üveg ára 80 kr.

Egyedüli raktár: 10—2

Brenner Imre

füszerkereskedésében

Budapest, Lipót-utcza 8. sz.

Fényeremény esetleg **500,000** márka

Szerencsejelentés.

A nyereményekért felelős az állam

Meghivás a Hamburg állam által biztositott nagy penz-kisorsolás

NYEREMÉNY-ESÉLYEIN

való részvételre, melyekben

9 millió 620,100 márka

okvetlenül nyeretik.

Ezen előnyös penzkisorsolás tervszerüleg összeállitott nyereményei, melyek csak 100,000 sorsjegyből állanak, a következők: 1:1.

A legnagyobb nyeremény esetleg			500,000 m.
Jutalom	300,000 márk.	253 nyer. á	2,000 márk
1 nyer. á	200,000 márk.	6 nyer. á	1,500 márk.
2 nyer. á	100,000 márk.	515 nyer. á	1,000 márk.
1 nyer. á	90,000 márk.	1036 nyer. á	500 márk.
1 nyer. á	80,000 márk.	60 nyer. á	200 márk.
2 nyer. á	70,000 márk.	63 nyer. á	150 márk.
1 nyer. á	60,000 márk.	290020 ny. á	145 márk.
2 nyer. á	50,000 márk.	3450 nyer. á	124 márk.
1 nyer. á	30,000 márk.	90 nyer. á	100 márk
5 nyer. á	20,000 márk.	3950 nyer. á	94 márk.
3 nyer. á	15,000 márk.	3950 nyer. á	67 márk.
26 nyer. á	10,000 márk.	3950 nyer. á	40 márk.
56 nyer. á	5,000 márk.	3950 nyer. á	20 márk.
106 ny. á	5,000 márk.	stb. össz.	50,500 nyer.

melyek nyeremények néhány hónap alatt hét osztályban okvetlen hazatni fognak

Az első nyereményhuzás hivatalosan állapittatott meg, melyhez egy egész eredeti sorsjegy csak **3** frt **60** kr. o. é. vagy 6 márka, egy fél eredeti sorsjegy csak **1** frt **80** kr. vagy 3 márka, egy negyed eredeti sorsjegy csak **90** krba vagy 1½ márkába kerül. — Ezen az állam által biztositott eredeti sorsjegyek (nem pedig tiltott igérvények) az összeg bérmentes beküldése mellett meg a legtávolabbi vidékekre is szétküldetnek általlam.

Minden vásárlott eredeti sorsjegyek mellett (ezen az állam czimerével ellátott **eredeti játekterveket** díj nélkül kapja meg, valamint husos itta a hivatalos nyeremény jegyzéket ket minden felszólitás nélkül.

A nyeremény kifizetése es szétküldése általam közvetlenül eszközöltetik a résztvevőkhez pontosan és a legszigorubb titoktartás mellett.

Barmily megrendelés egy egyszerü postautalványon vagy ajánlott levellel tehető. — Forduljanak tehát, a közeli huzást tekintve, megrendelésekkel bizalomteljesen

f. évi majus 29-ig

SAMUEL HEKSCHER sen.,

bank- és váltóüzletének HAMBURGBAN

Buziási FÜRDŐ-GYÓGYHELY.

A legközelebbi vaspálya-állomás TEMESVÁR és LUGOS.

Idény: **MÁJUSTÓL OKTOBERIG.**

Ujolag berendezve a **legczélszerübb fürdőeszközökkel**

aczél-fürdők-, moor-fürdők- és tükörfürdők

számára kiszélesbitett

HIDEG ÁSVÁNYVIZEKKEL,

uszoda és zuhany-fürdőkkel

a legerősebb **ACZÉL-FÜRDŐK** MAGYARORSZÁGBAN.

Biztos gyógyhatással **vérszegénységnél, sápkórság** s minden **nói bajoknál, húgyhólyag-hurut, hugyhomok** s **köszenvedéseknél, emészési** s **alkatizavaroknál** s **idegességnél.**

Kiváló **fürdőorvosok, olcsó lakások,** JÓ RESTAURATIÓK, **nagy hús park, fedött közlekedési batardok, ivo-csarnok idegen ásványvizek és savó számára.**

BUZIÁSI ÁSVÁNYVIZEK

mindig friss töltésben küldetnek. **Csomagolás** franco.

Tudósitást készségesen nyujt

A kút és fürdőbérleti igazgatóság

Buziáson Temesvár mellett.

Raktár: Zombor és környéke részére GALLÉ EMIL gyógyszerész urnál.

20—6

A „levél"- [ ] hez czimzett

Norinbergi-, divat-, rövid-áruk és czipő-üzlete

Stojkovits Zach. G.-nek

Főutcza saját házban.

Ajánja a n. é. közönségnek jól berendezet **ÁRU-RAKTÁRÁT** a folyó ivad számára: **női- és ferfi-napernyók 80 krtól fölebb, ingek 90 krtol fölebb, pánczél vállfüzök 70 krtol fölebb, divat-legyezők 50 krtol fölebb, esernyők 90 krtol fölebb, divat-harisnyák 18 krtol fölebb,** igy nagy valasztékban **lámpák, unbörondók, harmonikák, gyermek-kocsik, játékszerek, kötő-pamut, czérna, selyem-szallag, gombok, csipkék, rüsche-ök, fesö- skefe-áruk;** különösen **nói eterlasting-huzóczipók 3 frt 20 krtól fölebb, regatta 2 frt 40 krtol fölebb, pongyola-czipók 1 frt 80 krt, ferfi huzos-czipók 4 frttol, finomabb 4 frt 80 fölebb,** valamint **összes gyermek-czipók** s mindez különösen előnyös bevásárlás folytán 10%-kal 25%-ig **olcsóbban** mint eddig, valamint allándóan

szolid s tulkövetelés nélküli legolcsóbb árak mellett

DREHER ANTAL-féle

PALACZKSEREK

valódiságuk és hamisitlanságuk jótállása mellett

DIETRICH és GOTTSCHLIG-nál

DREHER A. serfőzdéjében Kőbányán rendelhetők meg.

Megrendeléseknél mindenkor a legjobb minőségu reservált kiviteli ser jó eszközlésbe. Bővebb árjegyzéket bárhová ingyen és bérmentve küldünk

Ismételadókat vételekhöz mérten a lehető legnagyobb elönyökben és jutányos árakban részesitünk.

Ez alkalommal bátrak vagyunk egyuttal megemliteni, miszerint mi távolabbi helyekre történt megbizásoknál, a midőn a küldemény hosszú ideig van uton, vagy azon esetben, ha a ser, raktárra vételik s csak lassanként árultatik el, kivánatra mi

KÜLÖNLEGES SEREKKEL

szolgálhatunk, melyeket különben csak tengertuli küldeményeknél, hol a szállitás maga 3—4 hót vesz igénybe, használunk.

Mi ezen különleges sereket, melyek erősebb fözetűk, de különösen tartalomdusságuk folytan lényegesen nagyobb költséget okozak, palaczkonként csak 1½ krajczárral számitunk drágabban; tartósságuk és tisztaságukért **felévi jótállást vállalva.** Magától értetődik hogy ezen különleges serek a legtorrébb időszakban sem, nemcsak nem lesznek zavarosak, hanem eredeti tisztaságuk és zamatukat felév elmultával is megtartják. 10—8

Vasbutor

!! RÉSZLETFIZETÉSRE !!

Agyak, gyermekágyak, bölcsők, gyermek-kocsik, éjjeli szekrények, asztalok márvannyal és a nélkül, mosdó-asztalok, sodrenyagybetétek, kanapék, foutellek, székek, kerttpadok, székek és sámlik, először afric. tengeri-ti és szalma matraczok, stb.

félhavi és havi

részletfizetésre.

Vidéki megrendelések, pontosan eszközöltetnek. Kivánatra árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek. 10—1

Hoffenreich Jakab

vasbutor és gyermek-kocsi gyári raktára.

Budapest, V. Váczi-utczai 3. sz.

A zombori zsák-kölcsön-üzlet.

Elköltözés miatt 4000 drb udonatúj s 1500 regibb zsák azonnal eladó.

Bővebb értesitést nyujt a kiadóhivatal.

ROBEY & COMP.

12—2

Budapest, Üllői-út 35.

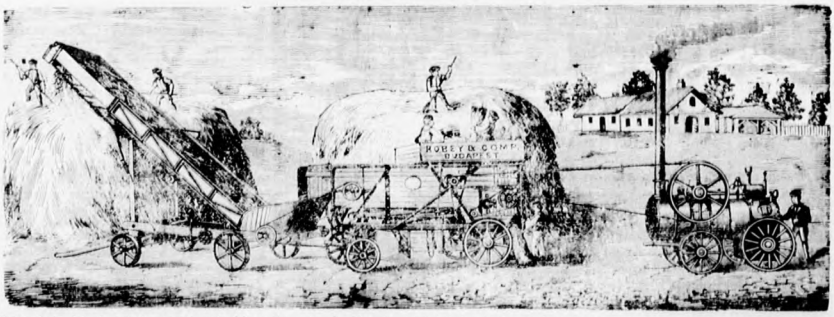

Gőzcséplő-készleteket venni szándékozók szíveskedjenek a gyári árak iránt Robey & Comp-hoz mint az **eredeti vasgerendás cséplőgépek gyárosaihoz** fordulni. 2 és fél, 4, 6, 8, 10 és 12 lóerejü cséplő szedetek gyárunkban mindenkor készletben vannak.

Nyomatott Muzsik és Partlicsnál Zomborban